

Linnulennu kinnistu puittaimestiku osaline haljastuslik hinnang

Sissejuhatus

Haljastusliku hinnangu koostamiseks vajalik dendroloogiline inventuur viidi läbi märtsis 2017 ca 0.6 ha suurusel alal Harjumaal Rae vallas Rae külas Linnulennu kinnistul.

Üksikpuudena hinnati puid kinnistu idaosas Kanali tee ääres, kuhu planeeritakse rajada parkla. Uuritava ala põhjaosa on kaetud tiheda männipuistuga, lääne- ja keskosas on hõredam kaskede kasvuala ning lõunaosas kasvavad harilikud haavad ja hallid lepad.

Haljastusliku hinnangu koostas dendroloog Kalle Kõllamaa, välitöödel osales aednik Mare Raidma.

Metoodika

Välitööde teostamisel ja töö vormistamisel on lähtutud Tallinna Linnavalitsuse määrusest nr. 34 3. maist 2006 **“Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord”**.

Töö käigus eristati võimaluste piires alusplaanil (M 1:500) toodud üksikpuud, puude rühmad ja read, puude järelkasvu isendid ja nende rühmad ning alusplaanile kanti nende haljastuslike objektide võra või võrastike projektsiooni kontuur, mille juurde kirjutati alusplaanile unikaalne number.

Iga haljastusliku objekti andmed kanti numereeritud haljastuslike objektide nimekirja (Tabel 1). Selles nimekirjas järgneb igale numbrile puittaimi nimi; puu diameeter 1.3 m kõrgusel sentimeetrites (kui on tegemist mitmeharulise puuga, on diameetrid eraldatud sümboli "&" abil; puude rühmades semikooloniga); vajadusel puittaimi kõrgus meetrites; suurim võra läbimõõt meetrites; haljastusliku väärtuse hinne ja märkused.

Osade suurte puude all ja kõrval kasvavate väikeste puittaimede andmed on toodud märkuste lahtris.

Puittaimede kõrgus hinnati puude ja põõsaste puhul visuaalselt. Nimede lühendamiseks tähistati epiteeti “harilik” lühendiga “h”.

Ühtlasi hinnati iga haljastusliku objekti haljastuslik väärtus antud kohal. Aluseks oli siin 5-astmelised skaalad (LISA 1 “Puude haljastusliku väärtuse hindamise skaala”).

Puittaimede haljastuslik väärtus on dendroloogilisel plaanil ära toodud vastavate värvidega:

II klass – sinise värviga;

III klass – roheline värviga;

IV klass – kollase värviga;

V klass – pruuni värviga.

Hiljem koostati ala puittaimede nimekiri eesti keeles ladinakeelsete vastetega (Tabel 2).

1. Puittaimestiku üldandmed

Uuritud ala põhjaosas paikneb küllalt tihe männipuistu, mis kasvab mustika-kõdusoo kasvukohatüübis. Tegemist on ilmselt istutatud mändidega, mille vanus on ligikaudu 60-70 (80) aastat. Mändide kõrgus on vahemikus 16-18 meetrit. Puud on olnud noores eas hea juurdekasvuga ning moodustanud suhteliselt sirged tüved. Mändide võrad on osaliselt liitunud ja puud on umbes 4/5 võra ulatuses alaosas laasunud. Mändidel on enamasti väikesed ja lühikese pikkusega võrad ning osa puid on konkurentsist hääbumas. Enamike mändide võrades on palju kuivanud oksa. Osadel mändidel on moodustunud mitmeharulised ladvad. Mitmeharulisus võib mändidel olla pärilik või tekib ladva vigastustest noores eas. Tihti on väikese teravnurga all harunevate harude vaheline ühendus nõrk ja harud võivad tormiga murduda. Suuremate võradega ja vanemad mändid kasvavad ala lõunaosas. Mändide vahel kasvavad erivanuselised haavad ja kased. Kaskedest on esindatud nii soo- kui ka hübriidsed kuldkased. Suuremad kased ning haavad kasvavad ala kesk- ja lõunaosas. Paljud kased on mitmeharulised ja halva harude vahelise ühendusega. Ala lõunapiiril paikneva kraavi kaldal kasvavad hallid lepad.

Vanemate puude all ja vahel kasvab kaskede, h toominga ja h pihlaka erivanuselisi järelkasvuisendeid. Põõsarinne on esindatud vaid siberi kontpuu ja h vaarika näol.

Uuritud alal identifitseeriti 12 nimetust puittaimi, neist 10 on kodumaised.

Tabel 1. Numereeritud haljastuslike objektide nimekiri.

Jrk nr	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused
1	harilik mänd	üksikpuu	42		7	IV	2-haruline
2	harilik mänd	üksikpuu	27		3	V	võra väike
3	harilik mänd	üksikpuu	31		5	IV	võra väike; võras kuivanud oksad
4	harilik haab	puude rühm	48; 32		8	IV	2 puud; jämedam 2-haruline 2m kõrguselt; halb harunemine; jälgida püsivust
5	harilik haab	puude rühm	36; 38			III	2 puud; võrades palju kuivanud oksa
6	harilik haab	üksikpuu	30		4	IV	
7	sookask	üksikpuu	29		4	IV	võra väike
8	harilik mänd	üksikpuu	45		6	IV	võras palju kuivanud oksa
9	harilik mänd	üksikpuu	40		5	III	võras kuivanud oksad
10	harilik mänd	puude rühm	24; 20			V	võrad väga väikesed
11	harilik mänd	üksikpuu	24		6	V	2-haruline 4m kõrguselt; NB! Puu on murdumisohtlik!
12	harilik mänd	üksikpuu	37		6	IV	võra väike; võras kuivanud oksad
13	sookask	üksikpuu	19		4	IV	
14	harilik mänd	puude rühm	24; 21 & 23; 32			IV	3 puud; 2-harulisel halb harunemine; võrades kuivanud oksad
15	harilik mänd	üksikpuu	32		6	IV	võra hõre ja kuivanud oksad
16	harilik mänd	üksikpuu	35		8	IV	kaksiklatv
17	harilik mänd	puude rühm	34; 31			IV	2 puud; võrad väikesed ja kuivanud oksad
18	sookask	üksikpuu	21		4	V	kasvuruum puudub
19	harilik mänd	puude rühm	40; 30			IV	2 puud; ühepoolsed võrad; kuivanud oksad
20	raagremmelgas	üksikpuu	28		6	V	kraavikalda; ühepoolse, risuse võraga
21	harilik haab	üksikpuu	38		6	IV	halb harudevaheline ühendus
22	harilik mänd	puude rühm	38; 23			IV	2 puud; võrades palju kuivanud oksa
23	sookask	üksikpuu	30		5	III	
24	harilik haab	üksikpuu	25		5	V	ühepoolse võraga; kaldu kirde suunda
25	kuldkask	üksikpuu	35		6	III	ühepoolse võraga
26	sookask	üksikpuu	23		3	V	võra väike; palju kuivanud oksa
27	harilik mänd	üksikpuu	34		6	IV	ühepoolse võraga; võras kuivanud oksad
28	kuldkask	üksikpuu	37		7	III	võra allosas kuivanud oksad
29	harilik haab	üksikpuu	34		7	III	
30	sookask	üksikpuu	26		6	IV	kaksiklatv
31	harilik mänd	puude rühm	30; 28; 27			IV	3 puud; kahel puul kaksikladvad
32	harilik mänd	puude rühm	27; 27			IV	2 puud; võrad väikesed
33	harilik mänd	puude rühm	28; 31			IV	2 puud; võras kuivanud oksad; jämedamal kaksiklatv
34	harilik mänd	puude rühm	22; 30; 25; 34			IV	4 puud; võrad väikesed; kuivanud oksad
35	harilik mänd	üksikpuu	40		6	IV	mitmeharuline latv; palju kuivanud oksa
36	harilik mänd	üksikpuu	26		5	IV	võra väike; kuivanud oksad
37	harilik haab	üksikpuu	28		6	IV	võras kuivanud oksad

Jrk nr	Puittaimi nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused
38	harilik mänd	üksikpuu	32		7	IV	ühepoolse hõreda võraga; all h haab, D=15cm, V
39	raagremmelgas	üksikpuu	24 & 14		5	V	2-haruline; ühepoolse võraga
40	kuldkask	üksikpuu	35		8	IV	kaksiklatv; halb harunemine; all D=20cm, võra väike
41	harilik mänd	üksikpuu	38		3	V	kuiv tüugas; 10m kõrgune
42	harilik mänd	puude rühm	33; 30			IV	2 puud; kaksikladvad; võras kuivanud oksad
43	harilik mänd	üksikpuu	22		3	V	võra väga väike
44	harilik mänd	puude rühm	32; 31; 27; 30			IV	4 puud; kaksikladvad; võras kuivanud oksad
45	harilik mänd	üksikpuu	30		5	IV	võra väike
46	sookask	üksikpuu	29		7	IV	halb harunemine; all sookased D=17; 19cm, V; kõrval h mänd, D=20cm, IV
47	harilik mänd	üksikpuu	27		5	IV	võras palju kuivanud oksti
48	harilik haab	üksikpuu	33		7	IV	all h kuusk, D=16cm, III
49	kuldkask	üksikpuu	40 & 46		7	III	2-haruline; ühepoolse võraga
50	kuldkask	üksikpuu	52		14	III	3-haruline 4m kõrguselt
51	kuldkask	üksikpuu	36 & 33		11	III	2-haruline
52	harilik haab	üksikpuu	43		10	IV	halb harudevaheline ühendus
53	kuldkask	puude rühm	39; 34		9	III	2 puud; ühepoolse võraga
54	sookask	puude rühm	22; 19			IV	2 puud; võrad väikesed
55	sookask	puude rühm	23; 23			IV	2 puud; võrad väikesed
56	sookask	puude rühm	22; 27			IV	2 puud; jämedam kaldu suunda; halb harunemine
57	harilik mänd	üksikpuu	29		5	V	võras palju kuivanud oksti; tüvevigastus; hääbuv puu
58	harilik mänd	puude rühm	28; 40			IV	2 puud; jämedamal kaksiklatv; võrades palju kuivanud oksti
59	harilik mänd	üksikpuu	31		5	V	kaksiklatv; tüvi kõver
60	harilik mänd	üksikpuu	40		5	IV	võras palju kuivanud oksti
61	harilik mänd	puude rühm	39; 31			IV	2 puud; võras kuivanud oksad
62	harilik haab	üksikpuu	36		5	IV	võras kuivanud oksad
63	harilik haab	üksikpuu	23		6	IV	ühepoolse võraga; all sookask, D=17cm, tüvevigastus
64	harilik mänd	üksikpuu	25		4	IV	võras kuivanud oksad
65	harilik haab	üksikpuu	31		7	IV	ühepoolse võraga; kõrval sookased, D= 16 & 17; 19; 15cm, IV
66	sookask	üksikpuu	20			IV	ühepoolse võraga
67	harilik mänd	üksikpuu	25		5	IV	võras kuivanud oksad
68	harilik mänd	üksikpuu	21		3	V	võra väike; kuivanud oksad
69	harilik haab	üksikpuu	45		7	III	ühepoolse võraga; all h sarapuu, H=6m, V
70	sookask	üksikpuu	23 & 26		5	III	2-haruline; ühepoolse võraga
71	harilik haab	üksikpuu	35		5	IV	ühepoolse võraga
72	sookask	üksikpuu	16 & 10		4	V	2-haruline; kasvuruum puudub
73	sookask	üksikpuu	17 & 12		5	V	2-haruline; kasvuruum puudub
74	sookask	üksikpuu	26		4	IV	ühepoolse võraga
75	harilik haab	üksikpuu	25		4	V	ühepoolse võraga; piisav kasvuruum puudub

Jrk nr	Puittaimi nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused
76	harilik mänd	üksikpuu	42		7	III	võras palju kuivanud oksa; vajab hooldusloikust
77	harilik mänd	üksikpuu	27		4	V	võra väike; palju kuivanud oksa
78	harilik mänd	üksikpuu	35		5	V	allosas suur tüvevigastus; võras palju kuivanud oksa
79	harilik mänd	puude rühm	27; 29			IV	2 puud; kaksikladvad; kuivanud oksad
80	harilik mänd	puude rühm	28; 32			IV	2 puud; võrad väikesed; kuivanud oksad
81	sookask	üksikpuu	23		5	IV	võra väike
82	harilik mänd	üksikpuu	27		5	IV	kaksiklatv
83	sookask	üksikpuu	23		6	IV	
84	sookask	üksikpuu	26		7	IV	juured paljandunud
85	sookask	üksikpuu	33 & 25		6	III	2-haruline
86	sookask	üksikpuu	17		5	V	all h kuusk, D=13cm, III
87	harilik haab	üksikpuu	36		7	III	ühepoolse võraga
88	sookask	üksikpuu	19		3	V	kasvuruum puudub
89	harilik haab	üksikpuu	32		6	IV	ühepoolse võraga
90	sookask	üksikpuu	18		5	V	ühepoolse võraga; kasvuruum puudub
91	harilik mänd	üksikpuu	25		5	IV	ühepoolse võraga
92	sookask	üksikpuu	30 & 31		8	III	2-haruline
93	harilik haab	üksikpuu	20		5	IV	
94	kuldkask	üksikpuu	41		8	III	
95	harilik haab	puude rühm	26; 27; 23; 18			IV	4 puud; tihe rühm
96	harilik haab	üksikpuu	30			IV	all h haab; D=19cm, V
97	kuldkask	üksikpuu	30 & 14		6	III	peenem haru eemaldada, V
98	harilik haab	üksikpuu	25 & 16		5	IV	2-haruline; võra väike
99	harilik haab	puude rühm	31; 23			IV	ühepoolse võraga; kuivanud oksad; all siberi kontpuu; H=2.5m, V
100	kuldkask	üksikpuu	37		11	III	all kuldkask, D=13cm, V, kasvuruum puudub
101	harilik haab	üksikpuu	35		11	III	
102	sookask	üksikpuu	35		10	IV	2-haruline 8m; halb harunemine
103	kuldkask	üksikpuu	26		5	IV	võra väike
104	kuldkask	puude rühm	26, 26; 33; 33			III	4 puud tihedas rühmas
105	kuldkask	üksikpuu	30		6	III	
106	kuldkask	üksikpuu	23		5	III	
107	sookask	üksikpuu	26 & 30		8	III	2-haruline
108	sookask	üksikpuu	25		7	III	all sookask, D=14; 14cm, IV
109	harilik mänd	üksikpuu	21		3	V	kasvuruum puudub
110	sookask	üksikpuu	14		6	IV	kaksiklatv
111	harilik haab	üksikpuu	30		8	IV	võras kuivanud oksad
112	sookask	puude rühm	24; 27			III	2 puud
113	sookask	üksikpuu	16		4	IV	
114	sookask	puude rühm	14; 16			V	2 puud; võrad väga väikesed
115	harilik haab	üksikpuu	19		3	V	võra väga väike
116	sookask	üksikpuu	15		4	IV	võra väike
117	sookask	puude rühm	14; 20		7	IV	2 puud
118	sookask	üksikpuu	19		3.5	V	võra väike; tüvelõhe
119	harilik haab	üksikpuu	32		7	IV	võras kuivanud oksad

Jrk nr	Puittaimi nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused
120	harilik haab	üksikpuu	31		6	IV	võras kuivanud oksad
121	harilik mänd	üksikpuu	45		10	III	võras palju kuivanud oksa, vajab hooldusloikust
122	sookask	üksikpuu	36			III	
123	harilik mänd	üksikpuu	29		5	IV	võra väike; mitmeharuline latv
124	harilik mänd	üksikpuu	48		6	V	üks ladvaharu murdunud; võras palju kuivanud oksa; all punane leeder; H=1.5m
125	harilik haab	üksikpuu	32		7	IV	võras kuivanud oksad
126	harilik mänd	üksikpuu	32		5	V	võra väike; palju kuivanud oksa
127	harilik haab	üksikpuu	31		8	IV	ühepoolse võraga
128	harilik haab	üksikpuu	37		7	III	
129	harilik haab	puude rühm	25; 32; 28			IV	3 puud; viimasel halb harunemine
130	harilik haab	puude rühm	33; 32; 44			IV	3 puud; ühepoolse võraga; viimasel halb harunemine 5m kõrguselt; all hall lepp, D=16cm, V, kasvuruum puudub
131	sookask	üksikpuu	16 & 27		5	V	2-haruline; tüvelõhe; tüvi kõver
132	harilik haab	üksikpuu	44		11	III	
133	sookask	üksikpuu	23 & 23		6	III	2-haruline
134	sookask	üksikpuu	22 & 18		6	IV	2-haruline; peenem haru murdunud 5m kõrguselt; V
135	kuldkask	üksikpuu	33 & 16		8	III	2-haruline; peenem haru IV
136	kuldkask	üksikpuu	33		7	III	ühepoolse kaldus tüvega kirde suunda
137	sookask	üksikpuu	31 & 31		8	III	2-haruline
138	sookask	puude rühm	28; 27			III	2 puud
139	sookask	üksikpuu	24 & 28		7	IV	2-haruline; piisav kasvuruum puudub
140	kuldkask	üksikpuu	35		7	III	
141	kuldkask	puude rühm	32 & 32 & 15; 26 & 27; 28			III	3 puud; haru D=15cm, kaldu, IV; all kuldkask D=15cm, V
142	harilik haab	üksikpuu	35		9	III	
143	harilik mänd	üksikpuu	27 & 17		6	V	2-haruline; poolkuivanud; palju kuivanud oksa
144	kuldkask	üksikpuu	44 & 44		11	II	2-haruline
145	kuldkask	puude rühm	38; 29; 31			III	3 puud
146	harilik haab	üksikpuu	25		6	IV	all sookask, D=11&13&10cm, V
147	sookask	üksikpuu	33 & 27		9	III	2-haruline; ühepoolse võraga; tüvi alusel kõver; juurekael paljandunud
148	harilik haab	üksikpuu	24		5	V	kasvuruum puudub
149	harilik haab	üksikpuu	37		10	IV	lapiku võraga; all sookask, D=12: 15cm, V, kasvuruum puudub
150	sookask	üksikpuu	31		6	III	ühepoolse võraga
151	harilik mänd	puude rühm	38; 45			IV	2 puud; mitmeharulised ladvad; võrades palju kuivanud oksa
152	harilik haab	üksikpuu	50		13	IV	laia ja lapiku võraga; palju kuivanud oksa
153	harilik haab	üksikpuu	42		7	V	ühepoolse võraga; tüvevigastus 4- 6m kõrgusel; NB! Puu on murdumisohtlik!
154	harilik mänd	üksikpuu	34		6	V	puu on kuivanud
155	hall lepp	üksikpuu	21		5	IV	võra väike
156	harilik mänd	puude rühm	27; 33			IV	2 puud; võras kuivanud oksad; jämedamal halb harunemine

Jrk nr	Puittaimi nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused
157	harilik mänd	puude rühm	24; 33			IV	3 puud; halb harunemine; all mänd, D=17cm, V
158	harilik mänd	üksikpuu	26		4	IV	halb harunemine
159	harilik haab	üksikpuu	28		7	IV	halb harunemine
160	harilik mänd	puude rühm	38; 30; 35			III	3 puud; võra lühike; allosas palju kuivanud oksa
161	harilik mänd	puude rühm	34; 41			IV	2 puud; halb harunemine; võras kuivanud oksad
162	hall lepp	puude rühm	20 & 26 & 25; 21			IV	2 puud; üks 3-haruline; all h toomingas; H=6m, V
163	hall lepp	puude rühm	22; 24; 19			IV	3 puud kraavikaldal
164	harilik toomingas	üksikpuu	20 & 11 & 11		8	IV	3-haruline
165	hall lepp	üksikpuu	29		8	IV	tüvevigastus
166	hall lepp	puude rühm	23; 20 & 20			IV	2 puud
167	hall lepp	üksikpuu	23		4	IV	ühepoolse kaldus võraga põhja suunda
168	hall lepp	üksikpuu	22 & 19		6	V	2-haruline; halb harunemine; võras kuivanud oksad
169	hall lepp	üksikpuu	21		4	IV	võra väike
170	hall lepp	puude rühm	22; 22			IV	2 puud; all hall lepp D=18cm, kõver, kasvuruum puudub
171	harilik mänd	üksikpuu	26		4	IV	kaksiklatv
172	harilik mänd	üksikpuu	27		4	IV	võra väike
173	harilik mänd	puude rühm	29; 34			IV	2 puud; võrad väikesed; all h pihlakas, D=14cm
174	harilik mänd	üksikpuu	32		4	IV	võra väike
175	harilik mänd	üksikpuu	22		4	IV	võra väike
176	harilik mänd	üksikpuu	25 & 27		5	IV	2-haruline; halb harunemine; võras kuivanud oksad
177	harilik mänd	üksikpuu	27		3	V	võra väga väike; piisav kasvuruum puudub
178	harilik mänd	üksikpuu	30		4	IV	võras kuivanud oksad
179	harilik mänd	puude rühm	32; 35			III	2 puud; võrades kuivanud oksad
180	harilik mänd	puude rühm	22; 25			V	2 puud; võrad väga väikesed
181	harilik mänd	üksikpuu	33		5	V	tüvi kõver, võras palju kuivanud oksa
182	harilik mänd	üksikpuu	31		5	IV	kaksiklatv
183	harilik mänd	üksikpuu	27		4	IV	võra väike
184	harilik mänd	üksikpuu	24		3	V	puu on kuivanud
185	harilik mänd	puude rühm	23; 24			IV	võrad väikesed
186	harilik mänd	üksikpuu	28		6	IV	kaksiklatv
187	harilik mänd	üksikpuu	23		5	V	kaldu põhja suunda; all h pihlakas D=13cm; IV
188	harilik mänd	puude rühm	35; 34			III	2 puud; võrades kuivanud oksad
189	harilik mänd	üksikpuu	38		6	IV	latv kõver; võras palju kuivanud oksa
190	harilik mänd	üksikpuu	44		7	III	2-haruline 7m kõrguselt; võras kuivanud oksad; all h kuusk, D=18cm
191	harilik mänd	üksikpuu	30		6	III	võras kuivanud oksad
192	harilik mänd	puude rühm	36; 36			IV	võrad väikesed ja kuivanud okstega
193	harilik mänd	üksikpuu	29		5	IV	võra väike ja kuivanud oksad

Jrk nr	Puittaimi nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused
194	harilik mänd	üksikpuu	37		5	IV	võra väike; palju kuivanud oksa; all h kuusk D=15cm
195	harilik mänd	üksikpuu	30		5	IV	kaksiklatv; võra väike; kuivanud oksad
196	harilik mänd	üksikpuu	23		3	V	võra väike; kuivanud oksad
197	harilik mänd	puude rühm	30; 35			IV	võrad väikesed; kuivanud oksad
198	harilik mänd	üksikpuu	19		4	V	võra väike; kaksiklatv
199	harilik mänd	üksikpuu	24		4	V	võra väike; tüvi kõver
200	harilik mänd	üksikpuu	22		4	V	võra väike; kasvuruum puudub
201	harilik mänd	üksikpuu	26		4	IV	võra väike; tüvi kõver
202	harilik mänd	puude rühm	22; 23			IV	2 puud; võrad väikesed; kuivanud oksad
203	harilik mänd	puude rühm	22; 23			V	2 puud; võrad väikesed; tüved kõverad
204	harilik mänd	üksikpuu	30		5	IV	võra väike; kuivanud oksad
205	harilik mänd	puude rühm	32 & 19; 26			IV	2 puud; peenemal kaksiklatv; all h kuusk, H=6m
206	sookask	üksikpuu	19		5	IV	juured paljandunud
207	harilik mänd	üksikpuu	23		3	V	kaldu põhja suunda; tüvi kõver
208	harilik mänd	puude rühm	33; 28			IV	2 puud; peenemal kaksiklatv
209	harilik mänd	üksikpuu	29 & 30		6	IV	2-haruline; ühel harul kaksiklatv
210	harilik mänd	üksikpuu	55		6	III	võras palju kuivanud oksa
211	raagremmelgas	üksikpuu	26		6	V	kraavi servas; ühepoolse võraga
212	harilik mänd	üksikpuu	34		5	III	ühepoolse võraga; võras kuivanud oksad
213	harilik mänd	puude rühm	32; 30; 35			IV	3 puud; ühepoolsete võradega; kuivanud oksad
214	harilik mänd	puude rühm	29; 28			IV	2 puud; võrad väikesed; kuivanud oksad
215	harilik pihlakas	üksikpuu	33		6	V	üks haru hiljuti saetud; olemasoleval harul 2-haruline latv ja tüveõõnsus 1.3m kõrgusel; võras kuivanud oksad; NB! Puu võib muutuda mürdumisohtlikuks; soovitatav likvideerida!
216	sookask	üksikpuu	28		5	IV	kraavi servas; ühepoolse võraga

Tabel 2. Puittaimede nimekiri.

Jrk nr	Kodu- maisus	Puittaimi eestikeelne nimi	Puittaimi teaduslik nimi
1	+	haab, harilik	<i>Populus tremula</i>
2	+	kask, kuld-	<i>Betula x aurata</i>
3	+	kask, soo-	<i>Betula pubescens</i>
4	+	kuusk, harilik	<i>Picea abies</i>
5		kontpuu, siberi	<i>Cornus alba</i>
6		leeder, punane	<i>Sambucus racemosa</i>
7	+	lepp, hall	<i>Alnus glutinosa</i>
8	+	mänd, harilik	<i>Pinus sylvestris</i>
9	+	pihlakas, harilik	<i>Sorbus aucuparia</i>
10	+	remmelgas, raag-	<i>Salix caprea</i>
11	+	toomingas, harilik	<i>Prunus padus</i>
12	+	vaarikas, harilik	<i>Rubus idaeus</i>

2. Puittaimestiku haljastusväärtus

Uuritud alal võib pidada haljastuslikult väärtuslikuks (II väärtusklass) puuks vaid laiavõralist kaheharulist kuldkaske nr 144.

Suurema ja korrapärasema võraga ning oluliste vigastusteta puid võib pidada haljastuslikult olulisteks (III väärtusklass).

Enamik puid uuritud ala koosseisus on haljastuslikult väheväärtuslikud (IV väärtusklass), kuna on kaotanud iseloomuliku võrakuju ja on väikeste võradega.

Likvideeritavateks (V väärtusklass) puudeks on väga väikeste võradega, hääbuvad või kuivanud puud ning puud, millele puudub kasvuruum.

Alal kirjeldatud ja eraldi dendroloogilisele plaanile kantud 216 haljastuslikku objekti jagunevad väärtusklasside vahel järgmiselt:

väärtuslikud (II väärtusklass) – 1 (0.5%);

olulised (III väärtusklass) – 48 (22.2%);

väheväärtuslikud (IV väärtusklass) – 121 (56.0%);

likvideeritavad (V väärtusklass) – 46 (21.3%).

Järeldused

- Linnulennu kinnistu idaosa on ühtlaselt kaetud metsapuudest kõrghaljastusega, tihedamalt paikneb suuremaid puid ala kirdeservas.
- Ala põhjaosas kasvavad keskeas olevad männid, mis on alale ilmselt istutatud.
- Enamik mände on üles kasvanud tihedalt koos vastastikuses mõjus ja puud on umbes $\frac{3}{4}$ tüvepikkuse ulatuses laasunud ning paljude puude võrade läbimõõt on väike, jäädes alla 4 m.
- Paljude mändide tüved harunevad väikese teravnurga all kaheks võrdseks haruks, mis muudab puu harud tormihellaks.
- Suuremad ja vanemad puud kasvavad ala kesk- ja lõunaosas.
- Olemasolev kõrghaljastus on haljastuslikult väärtuselt enamasti väheväärtuslik ja likvideeritav.
- Haljastuslikult olulise väärtusega puid kasvab enam kaskede näol ala keskosas.

Ettepanekud olemasoleva haljastuse säilitamiseks, hoolduseks ja täiendamiseks

- Säilitada tuleb haljastuslikult väärtuslik kuldkask nr 144 ja võimalusel haljastuslikult olulised puud.
- Säilitatavatel puudel tuleks teostada võrades hoolduslõikus, lõigates oksakrae juurest ära oksatüükad ja kuivanud oksad.
- Männikultuuri tuleb harvendada, et pidurdada mändide laasumist ja soodustada puudel võra kasvu laiusesse. Harvendamisel tuleb raiet teha hajusalt üle kinnistu üksikute puu kaupa, et mitte soodustada tormiheidet ega –murdu.
- Likvideerida tuleb esimese järjekorras V väärtusklassi hinnatud murdumisohtlikud ja kuivanud puud.
- Lõikus- ja raietööd peaks võimalusel läbi viima kutsetunnistusega arborist.
- Alale planeeritavate ehitustööde ajal tuleb vältida säilitatavate puude tüvede ja juurte vigastamist.
- Säilitatavate puude tüved tuleb katta eelnevalt kaitselaudadega kuni 4 meetri kõrguselt.

- Puujuured paiknevad minimaalselt võralaiusel alal, mille ulatuses tuleb kaevetöid võimalusel vältida.
- Tuleb arvestada, et kõige tihedamalt on puude 40 cm paksuses maapinnalähedases mullakihis, kus on juurtele kõige paremad toitumistingimused.
- Kaevetööd puude juurte piirkonnas tuleb teostada võimalusel kombineeritult kopaga ja käsitsi labidaga, et võimalikult säilitada puude jämedamaid kui 25 mm läbimõõduga juuri. Jämedamate juurte läbikaevamisel võib tekkida oht puude tormidele ebapüsivaks muutumiseks.
- Suurekasvuliste haljastuspuude juurde istutamiseks otsene vajadus ja kasvuruum esialgu puudub.
- Ala puittaimestiku liigiliseks mitmekesistamiseks kasutada avatud kasvukohas okaspõõsaid nagu erinevaid mägimänni sorte, varjulistes kohtades võiks kasutada jugapuid ja rodosid. Põõsaste puhul tuleks eelistada rühmiti istutamist.
- Hooldussoovitused ja seisundikirjeldus üksikpuude lõikes on toodud Tabel 1 märkuste lahtris.

Kokkuvõte

Linnulennu kinnistu idaosas kasvavad puittaimed on suures osas haljastuslikult väheväärtuslikud ja likvideeritavad. Haljastuslikult väärtuslikuks puuks on uuritud alal kuldkask nr 144, mis tuleb kindlasti säilitada. Võimalusel säilitada ka haljastuslikult olulised puud.

Ehitustööde ajal tuleb kasutada kaitsemeetmeid säilitatavate puude tüvede ja juurte kaitseks. Täiendada tuleb ala põõsarinnet uue haljastuse rajamise käigus.

Uuritud alal identifitseeriti 12 liiki puittaimi, neist 10 on kodumaised.

Juurde lisatud dendroloogiline plaan koos puude haljastusliku väärtushinnanguga ja väärtushinnangu skaala selgitus (LISA 1).

Tallinnas, 12.04.2017

Koostaja,

/allkirjastatud digitaalselt/

Kalle Kõllamaa,

arborist/dendroloog

puittaimede hindaja osakutsetunnistus nr 002835

tel. 6062674, 56937269

kalle.kollamaa@botaanikaaed.ee

LISA 1. Puude haljastusliku väärtuse hindamise skaala

- 1) Eriti väärtuslik puu (I väärtusklass) – dekoratiivsete ja/või pikaealiste ning haigustele ja kahjuritele vastupidavate puuliikide eriti suured ja elujõulised eksemplarid. Puud, mis on dendrooloogilised haruldused või mis omavad ajaloolist või kultuuriloolist väärtust. Samuti looduskaitse all olevad puud. Kindlasti säilitada.
- 2) Väärtuslik puu (II väärtusklass) – dekoratiivne, pikaealine ning mehhaanilistest vigastustest, haigustest või kahjuritest kahjustamata (või väikese kahjustusega) puu. Dekoratiivsete, haigus- ning kahjurikindlate ja pikaealiste puuliikide noored elujõulised eksemplarid. Haljastusplaani (istutusskeemi) järgi istutatud puu. Omab olulist maastikulist ja ökoloogilist tähtsust. Säilitada.
- 3) Oluline puu (III väärtusklass) – dekoratiivne või pikaealine ning väheste mehhaanilistest vigastustest, haiguste- või kahjuritunnustega, kuid veel elujõuline (juurdekasvu omav) puu. Puu, mis on osa ökoloogiliselt efektiivsest haljastusega kohast Võimalusel säilitada.
- 4) Väheväärtuslik puu (IV väärtusklass) – puu, mis kahjustab või tulevikus hakkab kahjustama liigiliselt või asukohalt ala väärtuslikumat puud. Puu, mis on oma eluea lõpul kas vanuse või kahjustuste tõttu. Puu, mis on allasurutud seisundis. Linnahaljastuse seisukohalt väheväärtuslik puu, mida võib säilitada kui biomassi, kuid mis on soovitatav likvideerida või asendada väärtuslikumate puuliikidega. Võib likvideerida.
- 5) Likvideeritav puu (V väärtusklass) – haige elujõuetu, ohtlik puu, ning millel on antud kohal väike ökoloogiline tähtsus. Puu, mis on kuivanud, tugevasti kahjustunud varju, linnatingimuste, põlemise, mehaaniliste vigastuste jms. tõttu. Puu, mis varjab ja kahjustab I ja II väärtusklassi puid või muud haljastust. Kuulub väljaraiumisele.